

SANT PAU
Campus Salut
Barcelona

Institut
de Recerca
Sant Pau

Procediment en casos de sospita de mala conducta a l'IR Sant Pau

Versió: 1

Versions

Versió	Data	Modificació
1	07/05/2024	Redacció del Procediment en casos de sospita de mala conducta a l'IR Sant Pau

Aprovacions

Realitzat per:	Revisat per:			Revisat i aprovat per:		
Cap de Recerca i Innovació Responsable Agent d'Impacte	Directora d'Assessoria Jurídica i RRHH	CIR-IR	CCI / CCE	Direcció Científica	Consell Rector	Patronat
Dra. Maria Rosa Ballester Veneda <i>Ombuds Officer</i> i Secretària CIR	Sílvia Ribas	Dr. Josep Santaló Pedro <i>Ombudsperson</i> i President del CIR Vocals: Dr. Alex Bayes Dra. Sílvia Mateu Dr. Gerard Urrútia Dra. Gemma Vilahur	CCI: Sra. Miriam Ors Grieria Secretària CCE: Dr. Jordi Surrallés Calonge Secretari	Dr. Jordi Surrallés Calonge	Dr. Adrià Comella Carnice President	Dr. Xavier Prats Monné
Data: 10/12/2023	Data: 18/12/2023	Data: 07/05/2024	Data CCI: 07/11/2024 Data CCE: 02/10/2024	Data: 07/05/2024	Data: 13/06/2024	Data: 16/12/2024

Index de continguts

1.	ANTECEDENTS	5
2.	OBJECTIU I ABAST.....	6
3.	DEFINICIONS.....	6
4.	RESPONSABILITATS	9
5.	PROCEDIMENT	11
5.1	Fase 1: Denúncia	13
5.2	Fase 2: Investigació Preliminar.....	15
5.2.1	Objectiu.....	15
5.2.2	Composició de la Comissió d'Investigació Preliminar.....	15
5.2.3	Notificació a la persona denunciada.....	15
5.2.4	Custòdia de registres	16
5.2.5	Procediment de la Investigació Preliminar	16
5.3	Fase 3: Investigació Formal	19
5.3.1	Objectiu i Inici de la investigació.....	19
5.3.2	Composició de la Comissió d'Investigació Formal	19
5.3.3	Notificació a la persona denunciada i custòdia de registres	20
5.3.4	Procediment d'Investigació	20
5.3.5	Informe d'Investigació	21
5.3.6	Decisió i notificació	22
5.3.7	Dret d'apel·lació.....	24
5.3.8	Comunicació a l'informant.....	25
5.3.9	Custòdia de Registres.....	25
5.4	Restauració de la reputació i protecció dels participants contra les represàlies ..25	
5.5	Dret a la indemnitat.	26
5.6	Denúncies malintencionades	27
6.	REFERÈNCIES	28

SANT PAU
Campus Salut
Barcelona

Institut
de Recerca
Sant Pau

Annex 1: Catàleg de conductes que s'han de considerar com a mala conducta científica	29
Annex 2: Document de confidencialitat i d'inexistència de conflicte d'interès.....	32
7. ANNEXES	34
Annex 3: Plantilla per Informes del Comissió preliminar i Comissió d'Investigació.....	34
Annex 4: Sancions i conseqüències en cas de mala conducta científica.....	35

1. ANTECEDENTS

L'IR Sant Pau disposa d'un [Pla de Recerca i Innovació Responsable](#)¹ i d'un [Codi de Bones Pràctiques en Recerca](#)² (CBPR-IIB) actualitzat i aprovat el 12 de Desembre de 2024.

El Codi de Bones Pràctiques en Recerca IIB Sant Pau (CBPR-IIB) és una eina per autoregular les pràctiques científiques i que proporciona regles, recomanacions i compromisos que ha de tenir present el personal científic vinculat a la Institució. Representa un marc general, que s'ha de traduir en un procediment detallat que estableixi mecanismes clars i transparents per gestionar els casos de mala conducta científica que puguin sorgir. El [codi ALLEA](#)³ és el marc de la integritat científica europea, per la qual cosa, la Unió Europea l'estableix com a document de compliment obligatori.

A banda, l'IR Sant Pau està adherit al [Codi de Conducta CERCA](#)⁴ signat el novembre de 2018.

El Comitè per a la Integritat de la Recerca IR Sant Pau (CIR-IR)⁵, nomenat pel Consell Rector el dia 15 de juny de 2023 és el responsable de respondre les consultes o arbitrar els conflictes que poguessin sorgir per promoure la integritat de la investigació i gestionar els possibles casos de mala conducta científica segons el Procediment descrit al present document.

El present Procediment (PNT) està contemplat en el Pla de *Compliance* de l'Institut. S'inspira en el procediment en casos de Sospita de Mala Conducta Científica de l'Institut Hospital del Mar d'Investigacions Biomèdiques (IMIM)⁶ i de l'Institut de Salut Global de Barcelona (ISGlobal)⁷. També es basa en el document de l'NIH: “*National*

---

¹ [Pla de recerca i Innovació Responsable IIB Sant Pau](#)

² [Codi de Bones Pràctiques en Recerca IIB Sant Pau](#)

³ [The European Code of Conduct for Research Integrity](#)

⁴ [Codi de Conducta CERCA](#)

⁵ Comitè per a la Integritat de la Recerca IR Sant Pau

⁶ [IMIM Procedure in Cases of Suspected Scientific Misconduct – v2 \(April 25, 2018\)](#)

⁷ [Management of Suspected Scientific Misconduct ISGlobal v1.0 \(17/09/2020\)](#)

*Institutes of Health Intramural Research Program Policies & Procedures for Research Misconduct Proceedings*⁸.

Aquest codi s'ha redactat amb un llenguatge inclusiu no sexista. Si apareix algun substantiu marcat en gènere, cal entendre'l com a gènere gramatical no marcat i inclusiu.

2. OBJECTIU I ABAST

El present document té com a objectiu establir el procés a seguir en cas de denúncia de sospita de mala conducta científica per tal de disposar d'un procediment transparent i just per a tot el personal implicat.

Aquest PNT aplica a tot el personal de l'IR Sant Pau tant contractat com adscrit i altra personal vinculat.

3. DEFINICIONS

Denúncia: és una revelació mitjançant una declaració per escrit o de forma oral d'una possible mala conducta científica. La declaració escrita pot estar signada o ser anònima, però ha de fer referència a proves específiques. Es consideren 2 tipus de denúncies:

- Denúncia de bona fe: significa la revelació d'una possible mala conducta científica d'una persona per part d'una altra que creu en la veritat de a denúncia que formula, com a persona raonable, i tenint en consideració la informació coneguda en aquell moment i la posició de l'individu sospitós de mala conducta.
- Denúncia de mala fe o malintencionada: significa la divulgació d'una possible mala conducta científica d'una persona que no es basa en fets reals amb la finalitat de danyar o perjudicar la reputació d'un individu o d'un grup.

Avaluació: és la revisió de la informació recopilada d'una denúncia de mala conducta científica per determinar si està justificada, o no, una investigació formal.

---

⁸ [National Institutes of Health Intramural Research Program Policies & Procedures for Research Misconduct Proceedings \(November 19, 2018\)](#)

Conducta dolosa: és l'actuació intencionada en l'ús de material falsificat, fabricat o plagiat per proposar, realitzar, revisar o informar els resultats de la investigació sabent que el material ha estat falsificat, fabricat o plagiat.

Conflicte d'interès: aquella situació de risc en què l'interès particular d'una persona pot interferir o interfereix en l'exercici adequat del seu discerniment professional en perjudici d'una altra que, legítimament, confia en aquell judici.

Dret d'Apel·lació: és el dret de les parts a recórrer la resolució de la Comissió d'Investigació Formal enfront la Presidenta de la Comissió de Compliment per la revisió completa de l'assumpte.

Informant: és una persona que denuncia o informa d'una mala conducta científica. Aquesta persona rebrà una protecció especial per evitar possibles represàlies pel fet d'haver presentat una denúncia.

Denunciat: és la persona contra la qual es dirigeix una denúncia de mala conducta científica.

Expedient d'investigació: és el registre de dades o resultats, tant físics com electrònics, que incorporen els fets resultants d'una investigació de sospita de mala conducta científica. Aquest registre inclourà, entre d'altres, correus electrònics, projectes de recerca, registres de laboratori, informes de progrés, resums, tesis, presentacions orals, informes interns, articles de revistes, vídeos, fotografies, materials biològics, registres d'instal·lacions d'animals, formularis de consentiment, històries clíniques i qualsevol document i materials addicionals obtinguts durant el procediment de recerca subjecte a anàlisi per mala conducta.

Evidència: qualsevol document, element tangible o testimoni ofert o obtingut durant una activitat o procediment científic de mala conducta per a provar o desmentir l'existència d'un fet suposat.

Imprudència o negligència: és l'ús de material falsificat, fabricat o plagiat per proposar, realitzar, revisar una investigació, o informar dels resultats de la investigació sense exercir la cura adequada o precaució, tot ignorant o mostrant indiferència pel que suposa l'ús de material falsificat, fabricat o plagiat.

Investigació Formal: és el desenvolupament formal d'un expedient d'investigació on es recullen totes les proves del cas i que un cop examinat es decideix si s'ha trobat o no una mala conducta científica. Una investigació pot concloure en una recomanació per a portar a terme les accions adequades, incloses les administratives o bé per millorar protocols de procediments de recerca.

Investigació Preliminar: Es la recopilació d'informació i determinació dels fets previs per decidir si una denúncia de mala conducta científica justifica una investigació formal.

Mala conducta científica: inclou la fabricació, la falsificació o el plagi a l'hora de proposar, dur a terme o revisar investigacions, o a l'hora d'informar dels resultats de la investigació⁹.

- **Fabricació** és inventar resultats i registrar-los com si fossin reals.
- **Falsificació** és manipular materials, equips o processos de recerca o canviar, ometre o suprimir dades o resultats sense justificació.
- **Plagi** és utilitzar el treball o les idees d'altres persones sense donar el crèdit adequat a la font original. El concepte inclou totes les fonts obtingudes mitjançant revisió confidencial de propostes de recerca i manuscrits d'altres persones.

També inclou pràctiques d'investigació qüestionables que son contràries o s'allunyen seriosament de les incloses en el Codi de Bones Pràctiques en Recerca de l'IR Sant Pau o de la normativa vigent. La mala conducta científica no s'aplica a l'error honest ni a les diferències d'opinió honestes. (Veure annex 1)

Represàlia: és una acció adversa presa contra una persona informant, un testimoni o un membre del Comitè com a conseqüència de la seva participació en relació amb un cas de denúncia de mala conducta científica feta de bona fe o de la cooperació de bona fe en un procediment de mala conducta científica.

Violacions de la propietat intel·lectual (PI): són casos en què un tercer, de manera explícita o implícita, comet una acció o omissió contrària als drets de PI, que inclouran, entre d'altres, l'apropiació indeguda, la reproducció, plagi, o comunicació pública, en

---

⁹ [The European Code of Conduct for Research Integrity](#)

tot o en part, una obra literària (llibre), artística (fotografia o similar) o científica (teoria específica, descobriment, aplicacions, metodologies o programes informàtics), o la seva transformació, interpretació o execució artística fixada en qualsevol tipus de suport o comunicada a través de qualsevol mitjà, sense l'autorització dels titulars.

Violacions de la propietat industrial: són casos en què un tercer, de manera explícita o implícita, comet una acció o omissió contrària als drets de propietat industrial, que inclouran, entre d'altres, reproduir o imitar un signe distintiu sense consentiment del titular, de manera que s'aconsegueixi un altre signe idèntic o confusible amb aquell, per distingir els mateixos o similars productes, serveis, activitats o establiments.

4. RESPONSABILITATS

La **persona** informant ha d'actuar sempre de bona fe, aportant els fets probatoris que de manera objectiva serveixin com a base per a iniciar la investigació dels fets denunciats.

La **persona denunciada** pels presumptes fets té el dret i l'obligació de cooperar durant el procés d'investigació.

El **Comitè d'Integritat de l'IR Sant Pau (CIR-IR)** és l'òrgan amb la potestat de portar a terme la investigació i resolució dels fets denunciats, i també pot actuar d'ofici. La seva composició i funcions estan detallades al Reglament del CIR. El CIR-IR és responsable del nomenament dels i les membres de la Comissió d'Investigació Preliminar i de la Comissió d'Investigació Formal. El CIR-IR notificarà a la persona Denunciada els noms dels membres proposats de la Comissió d'Investigació (preliminar o formal) i, si aquesta s'hi oposa de manera motivada, el CIR-IR podrà substituir els membres o proporcionarà per escrit els motius per mantenir l'elecció inicial.

Quan s'ha demostrat una mala conducta científica, el CIR-IR és responsable d'informar les persones relacionades amb el presumpte cas de mala conducta.

La **persona que ocupa el càrrec de la Presidència del CIR-IR** juntament amb la **Secretaria del CIR-IR** són les persones responsables de la valoració de les denúncies rebudes i de prendre una decisió sobre si cal o no una Investigació Preliminar. La Secretaria s'encarrega d'informar a l'Entitat CERCA de l'existència del conflicte d'integritat científica un cop la Comissió d'investigació Formal hagi emès el seu dictamen positiu sobre la mala conducta. A banda també informará l'*Ombudsperson*

del CERCA, sota paràmetres d'estricta confidencialitat i respecte a les persones implicades. A banda, l'IR Sant Pau té la potestat d'aplicar les sancions oportunes.

Així mateix, en cas que la persona que ocupa el càrrec de la Presidència del CIR-IR tingui coneixement de la interposició d'una denúncia ho ha de comunicar a la Comissió de *Compliance* de l'Institut, a través del Canal de Denúncies intern (IR_canaldenuncies@santpau.cat), o a través de l'espai habilitat a la pàgina web: www.recercasantpau.cat, en el cas que l'al·legació contingui indicis raonables d'un presumpte delictes.

La Comissió d'Investigació Preliminar és responsable de realitzar una avaluació preliminar de les proves aportades per la persona informant, les proves obtingudes del denunciat i dels possibles testimonis que justifiquin l'inici de la investigació. La Secretaria redactarà un informe incloent aquesta decisió.

La Comissió d'Investigació Formal és l'encarregada d'explorar amb detall la denúncia, examinar en profunditat les proves i determinar específicament si s'ha realitzat una mala conducta, per part de qui i decidir el nivell de gravetat. La Comissió d'Investigació és l'encarregada de demanar l'assessorament del CIR-CAT (Comitè d'Integritat de la Recerca de Catalunya) a través de la Secretaria/Presidència del CIR (https://recercauniversitats.gencat.cat/ca/01_departament_recerca_i_universitats/el_departament/organismes/comite-per-a-la-integritat-de-la-recerca-a-catalunya-circat/index.html) si es considera necessari.

El Comitè de Decisió, estarà compost pel director o directora d'Assessoria Jurídica i RRLL i dos lletrats o lletrades de l'IR Sant Pau. El referit Comitè serà el responsable de redactar la corresponent resolució que posi fi a la investigació, alçar-la a la Comissió de Compliment, (les funcions de les quals es troben regulades al reglament de constitució de la Comissió de Compliment) i, amb el seu vistiplau, executar les accions i mesures cautelars corresponents. També elaborarà i presentarà els escrits i les denúncies que procedeixi davant les autoritats competents.

La persona que ocupa el càrrec de direcció de la Comissió de Compliment és l'encarregada de la institució de rebre i iniciar el procés de denúncia, enviant la denúncia al Comitè d'Integritat de l'IR Sant Pau, (ombudsperson@santpau.cat), que garantirà la confidencialitat de la identitat de la persona informant.

En investigació regulada, és a dir, assajos clínics, el director científic (o persona en qui delegui) és responsable de la notificació a les autoritats reguladores i als comitès d'ètica (si escau) seguint el procés i els terminis d'acord amb la normativa aplicable.

Totes les persones implicades estan obligades a mantenir el deure de secret. Per aquest motiu, signaran un document de confidencialitat.

5. PROCEDIMENT

Qualsevol persona vinculada (interna o externament) a l'IR Sant Pau, que tingui coneixement de qualsevol indicatiu significatiu de mala conducta científica en el sentit de les definicions de l'Annex 1, ho ha de notificar per escrit o de manera oral a través dels mecanismes que es detallen a continuació. El CIR ha de comunicar-li que ha rebut la notificació en un termini màxim de 7 dies.

Les denúncies es podran comunicar, pels següents mitjans:

A.- Per escrit:

- Via correu electrònic mitjançant l'enviament a l'adreça ir_canaldedenuncies@santpau.cat, essent aquest el mitjà preferent i el mitjà pel qual es comunicarà la resolució a la persona informant.

Als efectes d'assegurar la confidencialitat de l'indicat canal, només tindran accés a l'adreça de correu electrònic esmentada, el Director de Compliment. L'accés a l'adreça de correu electrònic es restringirà mitjançant contrasenyes, que estaran subjectes a termini de caducitat, per la qual cosa hauran de ser actualitzades periòdicament, dins d'un termini en cap cas superior a 3 mesos, i només podran ser conegudes i custodiades per la Comissió de Compliment o *Compliance*.

- Via formulari específic habilitat a la espai de la web, "Canal de Denúncies": l'IR Sant Pau habilitarà un apartat específic a la seva pàgina web, anomenat "Canal de Denúncies", en què s'inclourà un aplicatiu/formulari a través del qual es podran interposar comunicacions de forma escrita mitjançant un sistema de formulari.
- Via correu postal mitjançant carta adreçada a la Comissió de Compliment de l'IR Sant Pau, a: Carrer Sant Quintí, número 77-79, 08041, Barcelona.

B.- De forma oral:

L'IR Sant Pau preveu la possibilitat d'interposició de denúncies o comunicats verbals, per via telefònica o altres sistemes de missatgeria de veu, i també de manera presencial mitjançant tràmit d'audiència, si ho sol·licita l'informant.

Les comunicacions verbals seran interposades per l'informant davant del membre designat per la Comissió de Compliment, qui sol·licitarà el consentiment de l'informant per aixecar l'acta escrita o gravada, en què es recollirà i es farà constar de manera literal el contingut íntegre d'aquesta.

Com a norma general, i sempre garantint la confidencialitat de les dades de l'informant, es promourà que la comunicació o denúncia sigui formulada nominalment. Això no obstant, el fet que es promoguin les comunicacions nominals no significa que aquelles que es rebin de forma anònima no s'admetin i es prenguin en consideració. En tot cas, les persones que denunciïn de manera anònima gaudiran de la mateixa protecció que els informants nominals, en virtut d'aquest Procediment, si posteriorment són identificats.

El Procediment, un cop rebuda una denúncia de sospita de mala conducta científica inclou tres fases:

Fase 1: Denúncia

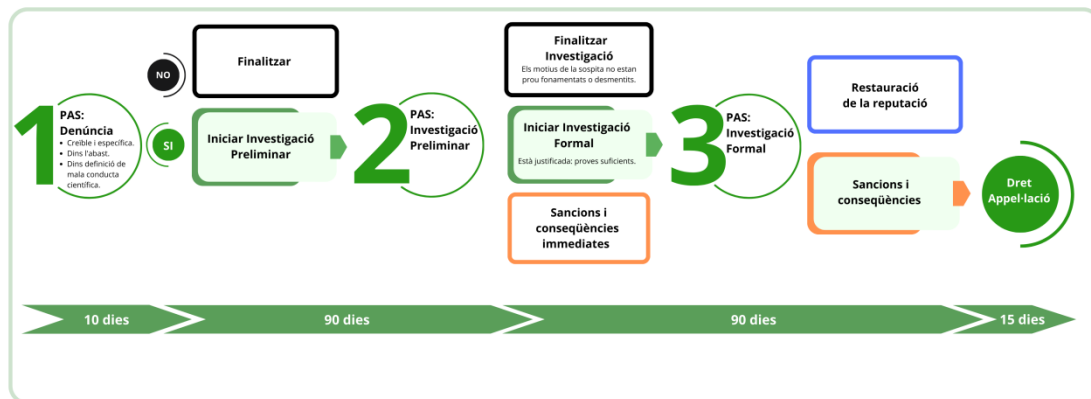
Fase 2: Investigació Preliminar

Fase 3: Investigació Formal

En totes les fases del Procediment, totes les parts implicades en la investigació signaran un escrit de confidencialitat sobre qualsevol informació relacionada amb el cas.

El CIR-IR descartarà qualsevol dels seus membres que es pugui considerar que té un conflicte d'interessos amb qualsevol part implicada de la denúncia. La documentació rebuda relacionada amb el cas, s'emmagatzemarà complint les mesures de seguretat pertinents que el programa de gestió de les denúncies ja té incorporades. L'accés a aquesta carpeta serà segur i traçable i la informació es mantindrà durant el termini màxim previst a la normativa vigent, que en data d'aprovació del present document és de 3 mesos ampliable a 10 anys si es considera necessari, sempre i quan s'hagin anonimitzat les dades personals.

Per als assaigs clínics, la informació es conservarà durant el període de temps indicat en la normativa aplicable. La mala conducta i el frau en els assaigs clínics s'han de denunciar com a infraccions greus a les autoritats reguladores segons la normativa vigent ([Guideline for the notification of serious breaches of Regulation \(EU\) No 536/2014 or the clinical trial protocol](#)).

5.1 Fase 1: Denúncia

L'objectiu d'aquesta fase és determinar si es justifica una investigació.

La denúncia, que es podrà presentar per qualsevol de les dues vies abans esmentades, haurà d'anar acompanyada pel document que inclogui detalls, com les parts implicades, els testimonis, les dates, els llocs, les publicacions i qualsevol tipus de prova en relació a la denúncia en qüestió que permeti la valoració per part dels membres del CIR-IR.

Cal recordar que, en tot cas, el CIR-IR garantirà la confidencialitat de tota la informació que li arribi.

En cas que la persona informant tingui dubtes sobre si un incident entra dins de la definició de mala conducta científica pot contactar amb un membre del CIR-IR per resoldre el seu dubte.

Un cop el CIR-IR rebi una denúncia, les persones que ocupen el càrrec de la Presidència i Secretaria valoraran si la denúncia:

- i) Entra dins de la definició de mala conducta científica (acció).

- ii) És creïble i específica, de manera que es puguin identificar possibles proves de mala conducta científica.
- iii) Es troba dins de l'abast i aplicabilitat d'aquest Procediment (persona i lloc).

Si es considera que en aquesta fase no hi ha fonament sòlid per continuar amb el Procediment, aquest es donarà per finalitzat. Segons es consideri si la persona informant ho va fer:

- i) De bona fe: se li comunicarà l'arxiu de les actuacions.
- ii) De mala fe: el CIR-IR procedirà tal com s'explica al punt 5.6 "Denúncies malintencionades".

El CIR-IR redactarà l'informe de finalització indicant la decisió i els raonaments que la sustenten i l'enviarà a la Comissió de Compliment i a la persona informant. Tot i que la decisió del CIR-IR és inapel·lable, la persona informant pot interposar les accions que consideri oportunes en altres estaments o autoritats competents en defensa dels interessos legítims que consideri.

Tot i que el termini de valoració de denúncies conclourà preferentment en els 10 dies laborables següents a la recepció de la denúncia, es podrà dilatar si la fase o les circumstàncies ho requereixen.

Com s'ha indicat anteriorment, si les persones que ocupen la Presidència i la Secretaria del CIR-IR consideren la denúncia creïble i específica, dins de l'abast i aplicabilitat d'aquest Procediment i dins de la definició de mala conducta científica, es farà una investigació preliminar. A més, en els supòsits relacionats amb la revisió o retractació d'articles i que puguin donar lloc a mesures disciplinàries o que impliquin la direcció o gestió del centre, la persona que ocupa la Presidència informará l'Entitat CERCA a través de l'*Ombudsperson* de CERCA, sota paràmetres d'estricta confidencialitat i respecte a les persones suposadament implicades.

En l'àmbit dels assaigs clínics és fonamental realitzar una avaluació exhaustiva de l'impacte de la denúncia en la seguretat i els drets dels participants o la fiabilitat i robustesa de les dades generades. Les denúncies que requereixen una actuació immediata per prevenir danys es tractaran amb caràcter prioritari i, si s'escau, es considerarà una avaluació accelerada de les denúncies.

En el cas que la denúncia contingui indicis raonables de mala conducta científica, el CIR-IR iniciarà la segona fase, la de la investigació preliminar i ho comunicarà a la Comissió de Compliment.

El procés d'investigació i les garanties de les persones informants i denunciades estan regulats en el "Reglament de la Comissió de Compliment Normatiu de l'IR", aprovat pel Patronat de l'IR Sant Pau el 18 de desembre de 2023.

Tots els drets, deures i procediments de les parts implicades estan recollits al Reglament del CIR-IR.

5.2 Fase 2: Investigació Preliminar

5.2.1 Objectiu

L'objectiu d'aquesta fase és fer una avaluació preliminar de les proves reunides i testimonis disponibles de qualsevol persona acusada, la persona informant i els testimonis clau per determinar si hi ha proves suficients d'una possible mala conducta científica que justifiqui una investigació. La finalitat d'aquesta fase preliminar no és emetre una conclusió final sobre el cas o la responsabilitat.

5.2.2 Composició de la Comissió d'Investigació Preliminar

El CIR-IR assignarà dos dels seus membres i un investigador o investigadora de l'IR Sant Pau amb experiència en el tema de la denúncia (una persona investigadora sènior preferiblement dins de l'àrea de recerca o de l'àmbit de coneixement de la denunciada), per formar la Comissió d'Investigació Preliminar. Els membres d'aquesta Comissió signaran el document de confidencialitat i absència de conflicte d'interessos amb la investigació en curs, per garantir que no hagi cap conflicte d'interessos i garantir l'equitat i l'acció ràpida per protegir totes les parts en el Procediment.

5.2.3 Notificació a la persona denunciada

El CIR-IR ha de comunicar per escrit a la persona denunciada la denúncia formulada i els passos que s'han de seguir. El CIR-IR també explicarà verbalment el procés de la denúncia a la persona denunciada i informar-la que pot sol·licitar el seu propi assessorament jurídic. El CIR-IR també facilitarà a la persona denunciada una còpia d'aquest Procediment. Si hi ha més d'una persona denunciada, es notificarà cadascuna

per separat. El CIR-IR també donarà avís per escrit de qualsevol nova denúncia de mala conducta científica diferent de la que ha motivat la denúncia inicial.

5.2.4 Custòdia de registres

El CIR-IR i els membres de la Comissió d'Investigació prendran totes les mesures raonables i pràctiques per custodiar de manera segura tots els registres i proves necessaris per dur a terme la investigació, un cop s'hagi notificat a la persona denunciada. Quan els registres o proves incloguin registres científics d'instruments compartits per diversos usuaris, la custòdia es podrà limitar a còpies de les dades o proves d'aquests instruments, sempre que aquestes còpies siguin reproducció autèntica de l'original, a efectes probatoris.

5.2.5 Procediment de la Investigació Preliminar

a. Inici de la investigació

El CIR-IR determinarà:

- i) El mandat concret de la Comissió d'Investigació Preliminar.
- ii) La descripció de la denúncia.
- iii) La identificació de la o de les persones denunciades i de la persona informant (si n'hi ha).
- iv) La presumpta mala conducta científica.
- v) El procés d'investigació preliminar i el seu objectiu.

La Comissió d'Investigació Preliminar mantindrà una reunió amb la persona denunciada on li informará dels fets potencialment incriminatoris i se li facilitarà un document escrit que inclourà els fets i proves potencialment incriminants. A més, la Comissió prendrà totes les mesures raonables i pràctiques per obtenir la custòdia de manera segura de tots els registres i proves necessaris per dur a terme la investigació preliminar, una vegada que s'hagi notificat a la persona denunciada.

La Comissió d'Investigació Preliminar, entrevistarà la persona denunciada, la persona informant (si es coneix) i els testimonis clau, així com examinarà els registres i materials rellevants. La Secretaria del CIR-IR redactarà un resum de la entrevista que facilitarà a les persones entrevistades per a la seva aprovació donant la possibilitat de suggerir correccions. En pro de la traçabilitat de la informació recollida, la Comissió d'Investigació Preliminar podrà sol·licitar la gravació de les entrevistes. Totes les persones entrevistades han de signar un document de confidencialitat i absència de

conflicte d'interessos amb la investigació en curs (Annex 2). La identitat de la persona informant no es revela en aquesta fase tret que hagi donat el seu consentiment exprés.

b. Informe d'investigació preliminar

La Comissió d'Investigació Preliminar avaluarà les proves i testimonis obtinguts dins dels 60 dies hàbils des de la seva primera reunió i elaborarà un esborrany d'informe escrit utilitzant una plantilla predefinida (annex 3) que contindrà:

- Nom, títols acadèmics i afiliacions dels membres de la Comissió d'Investigació Preliminar.
- Nom de la persona denunciada.
- Denúncies revisades.
- Resum del procés d'investigació utilitzat.
- Llista dels registres de recerca revisats.
- Resum de les entrevistes realitzades.
- Descripció de les proves per demostrar si es justifica una investigació posterior.
- Conclusió.
- Recomanacions.

Aquest esborrany el compartirà amb la persona denunciada que disposarà de 15 dies hàbils des de la seva recepció per fer-hi les al·legacions/comentaris/preguntes que consideri oportunes. La Comissió d'Investigació Preliminar també compartirà amb la persona informant l'esborrany d'informe i les opinions de la persona denunciada en la investigació. La persona informant també disposarà de 15 dies hàbils per enviar les manifestacions que consideri oportunes a la Comissió.

Tota la informació relacionada amb el cas s'emmagatzemarà en format digital en una carpeta a la intranet facilitada pel CIR-IR i amb accés segur i traçable.

c. Decisió i notificació

La Comissió d'Investigació Preliminar elaborarà l'informe final tenint en compte les observacions rebudes per ambdues parts (persona informant i denunciada) i l'enviarà al CIR-IR, a la comissió de compliment, a la persona denunciada i a la persona informant.

L'objectiu d'aquest informe és ajudar a prendre la decisió sobre la necessitat de garantir una investigació posterior d'acord amb els criteris d'aquest Procediment.

La consulta es completarà (en la mesura del possible) en el termini de 60 dies des del seu inici, definit com la data de l'assignació a la Comissió d'Investigació.

Les recomanacions de la Comissió d'Investigació Preliminar poden ser:

- a. **Finalitzar la investigació** si els motius de la sospita no estan prou fonamentats o desmentits. En aquest cas, la Comissió d'Investigació Preliminar determinarà si la persona informant ho va fer de bona fe o si la denúncia no s'ha fet de bona fe. En aquest segon supòsit, l'IR Sant Pau procedirà tal com s'explica al punt 5.6 "Denúncies malintencionades".
- b. **Iniciar una Investigació Formal** si està justificada per proves suficients d'una possible mala conducta en la recerca. Vegeu el punt 5.3.
- c. **Emprendre sancions o conseqüències** si la investigació preliminar mostra inequívocament una prova de mala conducta, com ara el reconeixement d'una mala conducta per part de la persona denunciada.

En el cas que la Comissió d'Investigació Preliminar no arribi a un acord sobre les recomanacions a fer, es garantirà una investigació formal. Si no es recomana una investigació formal, tots els materials custodiats s'han de retornar a les parts implicades, tan aviat com sigui possible.

En el cas d'haver de prendre mesures cautelars (punt c) el Comitè de Decisió o Resolutiu decidirà sobre les sancions a aplicar segons l'annex 4 (sancions i conseqüències en cas de mala conducta científica). A més, el CIR-IR informará a les persones responsables de les institucions associades que s'ha comés un cas de mala conducta per part de la persona denunciada (veure Annex 1).

L'informe final de la investigació preliminar s'ha de completar preferiblement dins dels 60 dies naturals següents a la composició formal de la Comissió.

5.3 Fase 3: Investigació Formal

5.3.1 Objectiu i Inici de la investigació

L'objectiu d'aquesta fase és investigar en detall la denúncia, examinar en profunditat les proves reunides durant la investigació preliminar, per decidir si s'ha comès una mala conducta científica i per qui.

La investigació també es podria iniciar quan la denúncia provingui de l'editor d'una revista. Aquest procés ha de començar dins dels 30 dies naturals següents a la conclusió en què es justifica una investigació formal.

La investigació també determinarà si hi ha casos addicionals de possibles conductes científiques incorrectes que justifiquin ampliar l'abast més enllà de la denúncia inicial.

Les conclusions de la investigació s'han d'exposar en un Informe d'investigació.

5.3.2 Composició de la Comissió d'Investigació Formal

La investigació la portarà a terme una Comissió d'Investigació nomenat ad hoc pel CIR-IR, que estarà format com a mínim per tres persones, dues de personal contractat/adscrit per l'IR Sant Pau, una de les quals serà del CIR-IR, i una externa a l'IR. Aquestes persones no han de tenir conflictes d'interès amb la persona denunciada o el cas investigat i han de tenir experiència necessària en el tema de recerca a investigar per avaluar les proves, els testimonis clau i dur a terme la investigació. Aquestes poden ser personal investigador, experts en la matèria, lletrades o altres persones qualificades, i poden ser de dins o de fora de la institució.

La Secretaria, en nom del CIR notificarà a la persona denunciada els noms de les persones proposades com a membres de la Comissió d'Investigació i proporcionarà la possibilitat a la persona denunciada de recusar una d'aquestes persones basant-se en un conflicte d'interès personal, professional o financer. La persona denunciada ha d'informar el CIR-IR, de qualsevol objecció en un termini de 7 dies naturals a comptar des de la seva notificació. Aleshores, el CIR-IR dictaminarà si existeix un conflicte d'interès personal, professional o financer que no es pot resoldre i, en conseqüència, requereix la substitució de la persona recusada com a membre de la comissió.

Els membres de la Comissió d'Investigació designat signaran el "Document de confidencialitat i absència de conflicte d'interessos" (Annex 2) en el què acordaran

mantenir la confidencialitat, garantir que no tenen conflicte d'interessos i garantir l'equitat, i acció ràpida per protegir totes les parts en el Procediment.

5.3.3 Notificació a la persona denunciada i custòdia de registres

El CIR-IR ha de comunicar per escrit a la persona denunciada la denúncia objecte d'investigació i els passos a seguir. El CIR-IR també notificarà per escrit a la persona denunciada qualsevol nova denúncia de mala conducta científica diferent de la que ha motivat la denúncia inicial. El CIR-IR també explicarà verbalment el procés d'investigació a la persona denunciada i la informarà que pot sol·licitar assessorament legal extern. El CIR-IR també facilitarà a la persona denunciada una còpia d' aquest Procediment. Si hi ha més d'una persona denunciada, es notificarà cadascuna per separat.

El CIR-IR i les persones membres de la Comissió d'Investigació prendran totes les mesures raonables i pràctiques per aconseguir la custòdia de manera segura de tots els registres i proves necessaris que no s'haguessin custodiat prèviament per dur a terme la investigació del Procediment de mala conducta científica.

5.3.4 Procediment d'Investigació

Cada membre de la Comissió d'Investigació rebrà un document (annex 6) que li lliurarà el CIR-IR i que inclou: i) el mandat específic de la Comissió, ii) la descripció de la denúncia i de la Investigació Preliminar (si es realitza), iii) identificació de la o les persona(es) denunciada(des) i la persona informant (si existeix), iv) definició de la possible mala conducta científica i v) descripció del procés d'investigació i el seu objectiu. El President del CIR-IR (*Ombudsperson*) també pot ajudar la Comissió d'Investigació i respondre qualsevol pregunta que li plantegin i serà qui notificarà per escrit a la persona acusada els càrrecs a investigar, així com el lloc, l'hora i la data de qualsevol reunió en la què se'l sol·liciti.

La Comissió d'Investigació ha de:

- realitzar esforços diligents per garantir que la investigació és exhaustiva, prou documentada i inclou l'examen de tots els registres de recerca i proves rellevants, (com ara fitxes informàtics, documentació financera, publicacions, correspondència, memoràndums, notes de trucades telefòniques o e-mails) per prendre una decisió sobre el fonament de la denúncia.

- prendre mesures raonables per garantir una investigació imparcial i no esbiaixada en la mesura del possible.
- entrevistar, sempre que sigui possible, a la persona denunciada i la informant, (si es coneix), i qualsevol altra persona disponible que pugui aportar informació sobre aspectes rellevants de la Investigació, inclosos els testimonis identificats per la persona denunciada. Cada entrevista s'enregistrarà per àudio i quan sigui factible, es transcriurà. La persona entrevistada tindrà la oportunitat de corregir errors en la transcripció o en l'àudio, un cop escoltat. Els canvis en una transcripció o enregistrament s'inclouran com a addenda a la transcripció o enregistrament original. La transcripció (o, si no es prepara cap transcripció, l'enregistrament d'àudio) s'incorporarà a l'acta del Procediment. Les persones entrevistades hauran de signar el document de confidencialitat i absència de conflicte d'interessos amb la investigació en curs (annex 2).
- resseguir amb diligència totes les proves i pistes significatives que es considerin rellevants per a la investigació, inclosa qualsevol evidència de casos addicionals de possible mala conducta en la investigació, i continuar la investigació fins a la finalització.

Tant la Comissió d'Investigació com la persona denunciada tenen dret a sol·licitar l'assessorament de persones expertes sobre el cas. A més, la Comissió d'Investigació Formal demanarà, si ho considera necessari, assessorament al CIR-CAT, a través de la Secretaria/Presidència del CIR-IR.

La Comissió d'Investigació farà tot el possible per arribar a una decisió unànime sobre l'existència d'una mala conducta científica. Quan no es pugui prendre una decisió unànime, la Comissió d'Investigació decidirà per majoria de dos terços si s'ha constatat prou la falta científica que ha ocasionat la demanda.

5.3.5 Informe d'Investigació

La Comissió d'Investigació elaborarà un esborrany d'informe escrit utilitzant una plantilla predefinida (annex 3) que contindrà:

- Nom, títols acadèmics i afiliacions dels membres de la Comissió d'Investigació.
- Nom de la persona denunciada.
- Denúncies revisades.

- Resum del procés d'investigació seguit.
- Llista dels documents revisats.
- Resum de les entrevistes realitzades.
- Descripció de les proves revisades.
- Conclusions.
- Recomanacions.
- Adjunts.

Aquest esborrany d'informe es compartirà amb la persona denunciada que podrà fer comentaris al respecte dins dels 15 dies següents a l'entrega de l'esborrany de l'informe d'Investigació. L'informe final d'Investigació tindrà en compte aquests comentaris, si n'hi haguessin. A més, la Comissió d'Investigació també compartirà amb la persona informant les parts de l'esborrany d'informe que tracten les seves opinions en el procés de la investigació. La persona informant també disposarà de 15 dies naturals per enviar comentaris a la Comissió. L'informe s'ha de modificar, si s'escau, en funció dels comentaris de la persona informant. Aquest esborrany amb els comentaris d'ambdues parts serà revisat pel CIR-IR.

En el moment de distribuir l'esborrany de l'informe, o parts d'aquest, a la persona denunciada i a la informant, la Comissió d'Investigació informará de la confidencialitat sota la qual es posa a disposició de la persona destinatària l'esborrany d'informe i pot establir condicions raonables per garantir aquesta confidencialitat (per exemple, demanant a la persona destinatària que signi una declaració de confidencialitat o que es desplaci fins a la Presidència per revisar l'informe).

La Comissió d'Investigació presentarà l'informe final al CIR-IR dins dels 60 dies naturals següents a la seva primera reunió. En cas de retards inevitables en la recollida de testimonis i/o altres proves, o si s'ha sol·licitat l'assessorament del CIR-CAT, la durada del treball de la Comissió es pot ampliar a petició feta al CIR-IR.

5.3.6 Decisió i notificació

Un cop rebut l'informe final per part de la Comissió d'Investigació, el CIR-IR l'enviarà a la Comissió de Compliment, a la persona denunciada i a la informant.

Les recomanacions de la Comissió d'Investigació poden ser:

a. Restauració de la reputació si no s'ha trobat cap evidència de mala conducta científica. En aquest cas, la Comissió d'Investigació haurà de determinar si l'informant va informar de bona fe o si es tractava d'una denúncia malintencionada. En cas de denúncies malicioses, la Comissió d'Investigació recomanarà a l'IR Sant Pau que procedeixi tal com s'explica al punt 5.6 "Denúncies malintencionades". A més, s'hauran de prendre mesures, si cal, per restaurar la reputació de la persona denunciada (punt 5.4).

b. Sancions o conseqüències si es demostra inequívocament la prova de mala conducta.

Cal remarcar que la Comissió d'Investigació i el CIR-IR actuen com a òrgans d'assessorament expert i no tenen cap autoritat per establir mesures administratives o disciplinàries.

Per això, serà el **Comitè de Decisió**, (constituït per el/la directora/a d'Assessoria Jurídica i RRLL i dos lletrats/des de l'IR Sant Pau) el responsable de redactar la corresponent resolució que posi fi a la recerca, alçar-la a la Comissió de Compliment i, amb el seu vistiplau, executar les accions i mesures cautelars corresponents. També elaborarà i presentarà els escrits i les denúncies que procedeixin davant les autoritats competents.

Les mesures disciplinàries de naturalesa laboral han de ser respectuoses amb la normativa aplicable.

Si els fets tenen transcendència jurídicopenal, s'adoptaran les mesures necessàries perquè els fets esdevinguts i totes aquelles proves i/o indicis recopilats, es posin en coneixement de les autoritats judicials competents en el termini més breu possible.

La Comissió d'Investigació podrà proposar a l'*Ombudsperson* acordar l'adopció de les mesures cautelars que s'estimin oportunes o necessàries, amb l'objectiu de garantir la bona fe de la investigació interna i evitar qualsevol perjudici per al IR Sant Pau i els seus membres o per a tercers afectats.

Motivació de l'adopció de les mesures cautelars.

A. L'adopció d'aquestes mesures s'ha d'acordar per escrit i s'ha de detallar:

- Les raons i necessitats que condueixen a l'adopció de les mesures cautelars.
- La durada que tindran.

- La identificació de les mesures concretes que s'adopten.
- Un judici de proporcionalitat entre les mesures adoptades i els fins perseguits.

B. L'adopció de mesures cautelars serà excepcional i s'optarà sempre per la mesura menys costosa entre les més eficaces, necessàries i útils per assolir els fins perseguits.

C. Comunicació de l'adopció de les mesures cautelars.

L'adopció de tals mesures haurà de ser posada en coneixement de la Comissió de Compliment de l'IR Sant Pau, de manera immediata i per escrit, informant també la persona o persones afectades directa o indirectament per aquestes, sempre que això no posi en perill la investigació ni agreugi els fets objecte de denúncia.

5.3.7 Dret d'apel·lació

La persona denunciada té dret a apel·lar per motius que inclouen (però no es limiten a):

- No seguir els procediments adequats en la investigació.
- Noves proves.
- Presa de decisions arbitràries, capricioses o errònies.
- Mesures disciplinàries inadequades.

S'ha de presentar un recurs dins dels 15 dies naturals següents a la recepció de la determinació definitiva.

La Comissió de Compliment és la responsable de la institució de rebre i iniciar el procés de recurs. Per interposar un recurs, el denunciat ha d'elaborar un escrit d'apel·lació dirigit al President de la Comissió de Compliment, on s'indiqui clarament la base i la naturalesa del recurs d'apel·lació i que inclogui totes les proves pertinents. Durant el procés d'apel·lació, la Comissió de Compliment pot entrevistar qualsevol part implicada en la investigació inicial i prendrà les mesures oportunes per considerar qualsevol prova nova.

La Comissió de Compliment emetrà una resolució al denunciat i a l'informant en un termini de 60 dies naturals. En cas que s'estimi l'apel·lació l'IR Sant Pau farà tots els esforços raonables per garantir que la reputació del denunciat es restableixi.

5.3.8 Comunicació a l'informant

El CIR-IR posarà en coneixement de l'informant mitjançant el mateix canal pel qual va arribar la denúncia, el resultat de la instrucció i les mesures preses al respecte, si n' hi haguessin.

Finalment, si després de la investigació s'acredita l'existència d'una vulneració de la legalitat o del Codi Ètic, l'IR Sant Pau durà a terme una revisió i una actualització dels protocols, de les mesures i dels controls existents, a fi d'implementar les millores del model que resultin necessàries i als efectes d'evitar que es tornin a produir nous incompliments.

5.3.9 Custòdia de Registres

Amb independència de la decisió que adopti la Comissió d'Investigació en relació amb la finalització de la investigació, aquesta resolució quedarà documentada a l'expedient corresponent.

Les denúncies es conservaran únicament durant el període que sigui necessari als efectes de complir els requisits imposats per aquest Procediment, i de conformitat amb el que disposa la legislació vigent que sigui aplicable, que en data d'aprovació del present document és de 3 mesos d'acord amb la llei de protecció de dades vigent.

Pels assaigs clínics, es seguirà la regulació aplicable en matèria de custòdia dels registres.

5.4 Restauració de la reputació i protecció dels participants contra les represàlies

Quan s'escaigui, el CIR-IR prendrà totes les mesures raonables per restaurar la reputació de la persona denunciada si no és declarada culpable d'una mala conducta científica. La persona denunciada serà consultada sobre qualsevol publicitat adequada que s'hagi de donar al resultat de la investigació o altres accions que es puguin prendre en nom seu per restaurar la seva reputació.

El Departament de Recursos Humans vetllarà perquè totes les referències a l'assumpte s'eliminin de l'expedient personal de la persona denunciada. Totes les persones que hagin estat entrevistades o s'hagin informat d'una altra manera de l'acusació seran notificades per escrit que s'ha constatat que els càrrecs no són fonamentats.

5.5 Dret a la indemnitat.

En tot cas, es prohibeix l'adopció per part de l'IR Sant Pau de qualsevol tipus de represàlia o temptativa de represàlia contra la persona informant com a conseqüència de la comunicació interposada (sempre que s'actui de bona fe), així com perjudici, dany o menyscapte, i en particular, en forma de:

a) suspensió, acomiadament, destitució o mesures equivalents
b) degradació o denegació de promoció professional
c) canvi de lloc de treball, d'ubicació del lloc de treball, reducció salarial o canvi de l'horari
d) denegació de formació
e) avaluació o referències negatives respecte als resultats laborals
f) imposició de qualsevol mesura disciplinària, amonestació o una altra sanció, incloses les sancions pecuniàries
g) coaccions, intimidacions, assetjament o ostracisme
h) discriminació, o tracte desfavorable o injust
i) no conversió d'un contracte de treball temporal en un d'indefinit, en cas que el treballador tingués expectatives legítimes que se li oferiria un treball indefinit
j) no renovació o terminació anticipada d'un contracte de treball temporal
k) danys, inclosos a la seva reputació, especialment als mitjans socials, o pèrdues econòmiques, incloses la pèrdua de negoci i d'ingressos
l) inclusió en llistes negres sobre la base d'un acord sectorial, informal o formal, que pugui implicar que en el futur la persona no hagi de trobar feina en aquest sector
m) finalització anticipada o anul·lació de contractes de béns o serveis
n) anul·lació d'una llicència o permís
o) referències mèdiques o psiquiàtriques

Als efectes del que disposa el paràgraf anterior, en el supòsit que hi hagi represàlia o temptativa de represàlia i aquesta procedeixi de la persona investigada, de les víctimes, dels afectats o de tercers intervinents directament o indirectament en els fets (pel fet de tenir coneixement del cas), l'IR Sant Pau adoptarà les mesures necessàries i corresponents en cada cas per a la protecció de la persona informant.

Aquesta prohibició d'adopció de represàlies es fa extensiva als que hagin cooperat amb l'informant per afavorir la comunicació (persones facilitadores) i/o terceres que estiguin relacionades amb la persona informant i puguin patir represàlies.

5.6 Denúncies malintencionades

1. Tindrà la consideració de denúncia de bona fe aquella que a) posi en coneixement una sèrie de fets o indicis de comportaments irregulars, il·lícits o delictius, actuant l'informant en la creença racional que els fets o indicis relacionats són certs i b) es realitza sense ànim de venjança, sense assetjar moralment, causar perjudici laboral o professional o lesionar l'honor de la persona denunciada o d'un tercer.

2. Per altra banda, s'entendrà que la persona Informant no actua de bona fe, quan és conscient de la falsedat dels fets, o actua amb manifest menyspreu a la veritat, o amb intenció de venjança, d'assetjar moralment la persona denunciada, causar-li un perjudici laboral o professional o de lesionar el seu honor.

En aquest sentit, la persona informant té l'obligació de dir la veritat sobre els fets denunciats. En el cas que es demostrï que una denúncia és falsa o s'ha realitzat de manera maliciosa, l'IR Sant Pau la considerarà com una infracció greu, que podrà ser sancionada de conformitat amb el que estableix el règim intern d'infraccions i sancions, i d'acord amb la normativa laboral i/o penal, com un delictes d'acusació o denúncia falsa tipificat en el Codi Penal.

6. REFERÈNCIES

Codi de Bones Pràctiques en Recerca de l'IR Sant Pau v4 (6 de juny de 2022)

[Codi de Conducta CERCA](#)

Reglament del Comitè per a la Integritat de la Recerca IR Sant Pau

[IMIM Procedure in Cases of Suspected Scientific Misconduct – v2 \(April 25, 2018\)](#)

[Management of Suspected Scientific Misconduct ISGlobal v1.0 \(17/09/2020\)](#)

[National Institutes of Health Intramural Research Program Policies & Procedures for Research Misconduct Proceedings \(November 19, 2018\)](#)

[Pla de recerca i Innovació Responsable IIB Sant Pau v1 \(6 de juny de 2022\)](#)

[The European Code of Conduct for Research Integrity \(2023\).](#)
<https://allea.org/portfolio-item/european-code-of-conduct-2023/>

Best Practices for Ensuring Scientific Integrity and Preventing Misconduct, OECD Global Science Forum: https://oeawi.at/wp-content/uploads/2018/09/OECD_bestPractices40188303.pdf

Annex 1: Catàleg de conductes que s'han de considerar com a mala conducta científica

Mala conducta científica

La mala conducta científica es produeix quan en un procés científic o en una investigació es fan afirmacions falses de manera conscient o com a conseqüència d'una negligència greu, quan s'infringeix la propietat intel·lectual d'altres persones o si el seu treball d'investigació es veu deteriorat significativament d'alguna altra manera. La mala conducta científica no inclou errors honestos ni diferències d'opinions honestes.

No hi ha una llista exhaustiva d'actes que es puguin considerar com a mala conducta científica. Les desviacions de les normes de bones pràctiques descrites al Codi de Bones Pràctiques Científiques de l'IR Sant Pau poden servir de referència i s'han de considerar com a mala conducta científica.

A mode d'exemple i no de forma exhaustiva, les següents pràctiques poden constituir una mala conducta^{10,11}:

- **Nucli de la "Mala conducta en recerca"**

- Fabricació de dades

- Falsificació de dades

- Plagi

La Fabricació, la Falsificació i el Plagi normalment inclouen pràctiques com:

- la exclusió selectiva de dades en la fase d'anàlisi.
- la interpretació errònia de les dades per obtenir els resultats desitjats (inclòs l'ús inadequat de mètodes estadístics).
- manipular o tergiversar registres de dades electròniques o físiques incloses imatges.

Basat en les definicions dels documents:

¹⁰ [Best Practices for Ensuring Scientific Integrity and Preventing Misconduct, OECD Global Science Forum](#)

¹¹ [The European Code of Conduct for Research Integrity \(2023\)](#)

- produir dades o resultats falsos, ja sigui de *moto proprio* com sota la pressió d'un promotor.
- **Mala conducta en la pràctica de la recerca**
  - Ús de mètodes de recerca inadequats (nocius o perillosos).
  - Disseny de recerca deficient.
  - Negligències experimentals, analítiques o computacionals.
  - Incompliment dels protocols de recerca en humans (qualsevol canvi o desviació no aprovada en el disseny o en els procediments d'un projecte de recerca que estigui sota el control de l'investigador i que no hagi estat revisat i aprovat pel CEIm).
  - Ús d'animals de laboratori no aprovats pel CEEA.
  - No vetllar pel benestar animal.
  - Fer un us no responsable de les eines d'IA¹²
- **Mala conducta relacionada amb dades**
  - No conservar les dades primàries o els materials de recerca dins dels termes legalment requerits
  - Mala gestió de dades o material de recerca o emmagatzematge
  - Ocultació de dades de la comunitat científica
- **Mala conducta relacionada amb la publicació**
  - Propiciar biaixos en la disseminació dels resultats de la recerca.
  - Fomentar o admetre autories immerescudes
  - Negació de l'autoria als col·laboradors i col·laboradores que se la mereixin
  - Proliferació de publicacions mitjançant el trossejat de publicacions innecessari
  - Incompliment dels deures de confidencialitat (secret professional) o confidencialitat

---

¹² Pel que fa a l'ús d'eines d'intel·ligència artificial (IA) s'ha de fer amb responsabilitat i essent conscients de les seves limitacions. Cal revisar acuradament tot el contingut generat per la IA i anar a la font original, per evitar el potencial plagi, assegurar que el contingut és apropiat i que compleix amb els principis de la propietat intel·lectual. Cal ser transparent en el seu us i citar apropiadament quines eines d'IA s'han utilitzat i de quina manera

- Avaluació incorrecta de projectes, programes o textos originals de manera intencionada
  - Citació incorrecta intencionada o omissió de publicacions anteriors de les d'altres grups
  - Compra d'articles (*research paper mills*)
  - Compra de cites
  - Atribució d'autoria generada per IA.
- **Mala conducta personal**
    - Comportament personal inadequat i/o assetjament
    - Lideratge, tutorització o assessorament inadequats del personal en formació
    - Insensibilitat a les normes socials o culturals
- **Conducta financera inadequada i altres**
    - Abús de la revisió per parells
    - Tergiversació de credencials o publicacions
    - Ús indegut dels fons de recerca per a compres no autoritzades o per benefici personal
    - Elaboració d'una denúncia de mala conducta infundada o maliciosa

Annex 2: Document de confidencialitat i d'inexistència de conflicte d'interès

L'IR Sant Pau (Fundació Institut de Recerca de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau) duu a terme un Procediment d'Investigació sobre mala conducta científica en relació a la qual vostè té, o pot tenir, algun coneixement.

L'IR Sant Pau ha de garantir la confidencialitat dels Procediments d'Investigació per males conductes científiques, amb la finalitat de no alterar, ni pertorbar la investigació d'aquestes males conductes científiques i vetllar per la reputació científica de totes les persones involucrades.

En virtut de l'anterior,

En/Na _____, amb NIF _____, actuant en nom i representació pròpia,

DECLARO, a través del present document, i per tal de vetllar pels principis de legalitat, de satisfacció de l'interès públic, d'imparcialitat, d'independència, d'equitat i d'ètica, sota la meva responsabilitat, que NO existeix conflicte d'interès aparent, potencial o real o en un futur proper, en la meva intervenció i participació en el Procediment d'investigació per males conductes científiques. Així mateix, si en el transcurs de la meva intervenció, sorgís una possible situació de conflicte d'interès en la qual m'hi trobés implicat/ada, ho comunicaré de forma immediata al Comitè d'Integritat de la Recerca de l'IR Sant Pau.

I EM COMPROMETO:

A mantenir la més escrita i absoluta confidencialitat de tota la informació i/o documentació d'aquest Procediment d'Investigació de mala conducta científica, especialment, a no revelar ni divulgar, de forma innecessària i/o intencionada, la identitat dels Demandats/des, Denunciats/des, i/o Testimonis excepte a aquells que necessitin conèixer-la, sempre que així ho permeti la legislació aplicable, per aquest Procediment d'investigació de mala conducta científica, per tal de què es dugui a terme de manera exhaustiva, competent, justa i objectiva, i/o un Tribunal ho autoritzi.

Al mateix temps, accepto no revelar cap registre o evidència i/o informació a partir dels quals es puguin identificar els individus de la investigació, excepte a aquells que necessitin saber-ho per dur a terme aquest Procediment d'investigació de mala conducta científica, sempre que així ho permeti la legislació aplicable, i/o per mandat Judicial.

Adicionalment, reconec que no tinc dret a fer còpies de cap informació ni documentació que se m'hagi proporcionat o se'm pugui proporcionar, tret de què sigui la persona Denunciada. Tant mateix, m'obliga a retornar tots els materials que pugui percebre al President del Comitè d'Integritat de la Recerca de l'IR Sant Pau en concloure la meva participació en aquest Procediment.

Així mateix, reconec expressament que l'incompliment d'aquestes obligacions i compromisos poden causar un detriment i/o perjudici al Procediment i/o als intervinents.

Com a testimoni de la responsabilitat assumida, signo aquest document.

Signatura

Nom i cognoms

En data _____

7. ANNEXES

Annex 3: Plantilla per Informes del Comissió preliminar i Comissió d'Investigació

L'informe d'investigació ha d'incloure la següent informació:

- I. Nom, títols acadèmics i afiliacions dels membres del Comissió d'Investigació.
- II. Nom de la persona denunciada.
- III. Denúncies revisades.
- IV. Resum del procés d'investigació seguit.
- V. Llista dels documents revisats.
- VI. Resum de les entrevistes realitzades.
- VII. Descripció de les proves revisades.
- VIII. Conclusions finals:
Per cadascuna de les conductes de recerca indegudes, identificades durant el procés d'investigació, cal incloure una conclusió sobre si es va produir o no una conducta indeguda en la recerca i, en cas afirmatiu:
  - a) Informar de si la falta d'ètica identificada va consistir en falsificació, fabricació o plagi, i si va ser intencionada, o per imprudència temerària;
  - b) resumir els fets i les anàlisis que abonen la conclusió i tenir en compte qualsevol explicació raonable de la persona Demandada, incloent qualsevol esforç per part seva per demostrar, mitjançant proves, que no va cometre una falta d'ètica en la recerca.
  - c) identificar a la persona o persones responsables de la falta d'ètica en la recerca;
  - d) identificar si alguna publicació necessita correcció o retractació.
  - e) identificar si hi ha sol·licituds de subvenció o projectes concedits potencialment afectats per la falta d'ètica en la recerca.
- IX. Recomanacions
- X. Adjunts (documents, correus electrònics, i evidències que suportin la conclusió).

Annex 4: Sancions i conseqüències en cas de mala conducta científica

A continuació es detallen a mode orientatiu les possibles sancions o conseqüències en cas que s'hagi demostrat una mala conducta científica. Com que no és probable que dos casos siguin iguals, i perquè s'ha de considerar la gravetat de qualsevol mala conducta científica establerta, no hi ha una guia uniforme de les sancions a aplicar, sinó que cal adaptar les sancions a les circumstàncies de cada cas. Les possibles sancions o conseqüències poden ser les següents:

- **Conseqüències acadèmiques** (per exemple, notificació de la mala conducta científica a la Universitat o a l'organisme que va atorgar un títol per a la consideració de la retirada del títol acadèmic)
- **Conseqüències laborals** segons la normativa laboral espanyola vigent, inclòs l'acomiadament disciplinari del treball
- **Conseqüències civils**, com ara l'ordre de no entrar al recinte, reclamacions per la restitució de material científic sostret, reclamacions relacionades amb subvencions i qualsevol altra reclamació de danys i perjudicis.
- **Conseqüències penals**, quan la mala conducta científica constitueixi un delicte segons el Codi Penal espanyol vigent
- **Revocació de publicacions científiques**, és a dir, que els articles científics afectats per mala conducta científica s'han de retirar si encara no s'han publicat, i s'han de corregir o retirar si ja s'han publicat.

En el cas de col·laboradors científics, adscripcions o càrrecs de nomenament conjunt, les possibles conseqüències podrien ser l'extinció de la relació de col·laboració amb l'IR Sant Pau, sense perjudici del dret de l'IR Sant Pau a reclamar una indemnització pels danys i perjudicis causats, així com les conseqüències addicionals segons el cas.